

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 24-01-2024

Mødedato Onsdag d. 24. januar 2024 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Natur- og Biodiversitetspolitik - forslag til vision.....	3
Forslag til Natura 2000-handleplaner 2022-2027.....	5
Vandområdeplanindsats i Skjern Å ved MES Sø - status og økonomi.....	8
Klimaplan - Klimalavbundsprojekter og udmøntning af afsatte midler.....	11
Klimaplan - Samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande om aktiviteter.....	14
Klimaindsatser - Status på økonomi fra 2023 vedr. Klimaplan og el-ladestandere.....	16
Endelig vedtagelse af Regulativ for husholdningsaffald 2023.....	18
Fælles affaldsløsning på kommunalt areal.....	20
Bemærkninger til statens screening af energiparker i Ikast-Brande kommune.....	24
Evaluering af udvalgets arbejde.....	30
Emner til Byrådets dialogmøder i 2024.....	31
Borgerrådgiverens beretning 2023.....	32
Godkendelse af proces for revision af Ikast-Brande Kommuneplan.....	34
Åbne Meddelelser.....	40
Lukket: Lukkede meddelelser.....	45

Punkt 1: Natur- og Biodiversitetspolitik - forslag til vision

01.05.00-P00-5-22

Beslutning

Godkendt. Udvalget ønsker at der udarbejdes en visuel fremstilling gerne med samme grafiske udtryk som bæredygtigheds- og miljøpolitikken.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- forslaget til en overordnet vision for Natur- og Biodiversitetspolitikken godkendes.

Sagsfremstilling

Ved temadrøftelsen i september 2023 blev det besluttet, at der skulle laves en overordnet vision for Natur- og Biodiversitetspolitikken.

Med baggrund i temadrøftelsen og de ønsker og holdninger, som Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget gav udtryk for i den forbindelse, er der herunder formuleret et forslag til, hvordan visionen kan formuleres. Det er relativt kortfattet og består af fire hovedpunkter, som kan fungere som pejlemærker for efterfølgende handlingsplaner. Nedenfor forslaget til vision er der en gennemgang af baggrunden for de forskellige pejlemærker og eksempler på handlinger, som hvert pejlemærke eventuelt kan lægge op til. Forslaget til formulering af visionen er:

1. I Ikast-Brande Kommune ønsker vi mere vild natur, der kan sikre forbedring af biodiversiteten på både kommunale og private arealer.
2. I Ikast-Brande Kommune ønsker vi at forvalte og beskytte eksisterende særbare naturværdier og gøre en særlig indsats for at passe på sjældne og truede arter.
3. I Ikast-Brande Kommune ønsker vi, at alle børn og unges naturviden og naturforbundethed styrkes gennem oplevelser og oplysning.
4. I Ikast-Brande Kommune ønsker vi at i samarbejde med borgere og virksomheder at sikre plads til naturen i planer og projekter, hvor det er relevant.

Baggrunden for de fire punkter/pejlemålrker

Punkt 1 tager udgangspunkt i driften af kommunens egne arealer, men også naturværdierne på private arealer inden for nærmere prioriterede og/eller udpegede områder. Med baggrund i dette pejlemålrke kan der eksempelvis fastsættes rammer for sløfning af kommunens grønne områder og for driften af kommunens skove. I forhold til private arealer kan der med baggrund i pejlemålrket eksempelvis oprettes en naturplejepulje, som lodsejere kan søge midler fra efter nærmere kriterier. Der kan også arbejdes med at udvide borgernes muligheder for at få råd og vejledning fra kommunen om, hvordan de får mere og bedre natur på deres egen ejendom.

Punkt 2 retter fokus mod de arter og naturtyper, som vi kan have et særligt ansvar for at passe på – eksempelvis i kraft af, at de kun findes i mindre omfang og få steder i landet.

Punkt 3 handler om tilgængelighed, og her tænkes ikke bare fysisk, men også tilgængelighed i form af viden, der kan skabe interesse og begejstring for naturen og det at være i den. Med baggrund i dette pejlemålrke kan der eksempelvis oprettes mål vedrørende formidlingsindsatser, arrangementer med offentlige naturture, projekter i landsbyer om naturforbedrende tiltag eller lignende.

Punkt 4 tager særligt udgangspunkt i planer og projekter, som forudtæller kommune- og lokalplanlægning, og skal medvirke til at sikre, at naturen er tæt på og tilgængelig for borgerne. Der er ikke tale om et pejlemålrke, som lægger op til, at en bestemt arealandel skal udlægges til natur i hver plan eller hvert projekt, men med udgangspunkt i pejlemålrket kan der eksempelvis udarbejdes et idékatalog, som kan fungere som inspiration for projektudviklere. Samtidig kan pejlemålrket også fungere som udgangspunkt for samtaler med private aktører om eksisterende grønne områder og driften heraf.

Pejlemålrkerne tænkes udmøntet ved, at Natur- og Biodiversitetspolitikken følges af en handleplan, hvor borgere og interessenter indbydes til at komme med indspil til planen. Handleplanen evalueres derefter hvert 2. år med henblik på mindre justeringer, og den genbehandles og revideres hvert 4. år i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget. Der kan lokaliseres midler til konkrete projekter og implementering af handleplanen gennem udvalgets udviklingspulje.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 2: Forslag til Natura 2000-handleplaner 2022-2027

01.05.18-P16-1-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget den 30. januar 2024

Byrådet den 5. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- forslagene til Natura 2000-handleplaner for 2022-2027 godkendes og sendes i offentlig høring

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har offentliggjort de endelige Natura 2000-planer den 3. juli 2023 – en plan for hvert Natura 2000-område. Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-planerne indeholder langsigtede målsætninger for naturen i hvert Natura 2000-område samt en oversigt over de indsatser, der skal gennemføres i planperioden 2022-2027. Natura 2000-planerne er således planer for, hvordan vi sikrer fremgang i tilstanden af vores vigtige natur i Natura 2000-områderne.

Teknik og Miljø har lavet forslag til Natura 2000-handleplaner - en handleplan for hvert af de fem Natura 2000-områder, der er i Ikast-Brande Kommune. Forslagene til handleplaner er vedlagt som bilag. Handleplanerne skal udmønte Natura 2000-planerne. Handleplanerne er udarbejdet i samarbejde med nabokommuner og Miljøstyrelsen, hvor det er relevant. Handleplanerne dækker indsatser på de privatejede arealer i Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen laver forvaltningsplaner for de statsejede arealer i Natura 2000-områderne i Ikast-Brande Kommune.

Handleplanerne indeholder en opgørelse over de indsatser, der er nødvendige for at den samlede forekomst af naturtyper og arters levesteder i Natura 2000-området er stabil eller i fremgang. En opsummering af behovet for de væsentligste indsatser er beskrevet i nedenstående tabel.

Opgørelse over behovet for indsatser i hektar (ha) på privatejet lysåben habitatnatur i Ikast-Brande Kommune:

Natura 2000-område	Samlet areal af privatejet lysåben habitatnatur i Ikast-Brande Kommune	Rydning af uønsket opvækst	Græsning eller høslæt	Bekæmpelse af invasive arter	Forbedring af hydrologi
Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (N53)	44 ha	0 – 25 ha (heraf 25 ha ny indsats)	0 – 32 ha (heraf 32 ha ny indsats)	0 – 11 ha (heraf 11 ha ny indsats)	0 ha
Mose ved Karstoft Å (N70)	26 ha	0 – 24 ha (heraf 24 ha ny indsats)	0 ha	0 ha	0 - 18 ha (heraf 18 ha ny indsats)
Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (N75)	127 ha	0 – 91 ha (heraf 91 ha ny indsats)	0 – 121 ha (heraf 45 ha ny indsats)	0 – 63 ha (heraf 56 ha ny indsats)	0 ha
Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnet Krat og Holtum Ådal, øvre del (N76)	165 ha	0 – 38 ha (heraf 36 ha ny indsats)	0 - 163 ha (heraf 81 ha ny indsats)	0 – 4 ha (heraf 0,3 ha ny indsats)	0 ha
Stenholt Skov og Stenholt Mose (N228)	10 ha	0 – 5 ha (heraf 5 ha ny indsats)	0 – 8 ha (heraf 2 ha ny indsats)	0 – 6 ha (heraf 6 ha ny indsats)	0 ha

Indsatsen rydning af uønsket opvækst bruges på arealer, der er under tilgroning. Det kan eksempelvis være rydning af birk på en hede eller i en mose. Det kan være nødvendigt at rydde gentagne gange for at sikre, at eventuel genvækst ikke får overtaget. Det er som regel vigtigt, at et areal bliver afgræsset efter en rydning for at fastholde den lysåbne tilstand. Græsning eller høslæt er effektive metoder til at fjerne kvælstof fra næringsfattig natur og forhindre tilgroning af arealer og dermed sikre de lysåbne naturtyper. Bekæmpelse af invasive arter har fokus på arealer, der har en kortlagt forekomst af invasive arter. Det kan eksempelvis være Bjerg-fyr og Sitka-gran på hedearealer og Glansbladet hæg i stilkege-krat. Forbedring af hydrologi omfatter eksempelvis at hæve vandstanden i et moseområde ved at sløjfe dræn og grøfter. Formålet er at sænke vandets strømningshastighed og øge fugtigheden for at bevare naturtypen. Der kan være behov for flere typer af indsatser på det samme areal.

Som det ses i tabellen, så er det store dele af den privatejede lysåbne habitatnatur, der har behov for indsatser for at opnå gunstig bevaringsstatus. Behovet for indsatser i Mose ved Karstoft Å dækker stort set hele Natura 2000-området. I de andre fire Natura 2000-områder er der behov for en eller flere indsatser på mere end halvdelen af den privatejede lysåbne habitatnatur.

Handleplanerne må ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen. Forslagene til Natura 2000-handleplaner har således karakter af

overordnede planer og ikke af egentlige forvaltningsplaner. Handleplanerne skal gennemføres ved frivillige aftaler med lodsejere. Der er forskellige tilskudsordninger til gennemførelse af projekter i Natura 2000-områderne, hvoraf de fleste ordninger er en del af det danske landdistriktsprogram og er medfinansieret af EU.

Forslagene til handleplaner skal i offentlig høring i 8 uger. De endelige handleplaner skal vedtages senest et år efter Natura 2000-planens offentliggørelse, det vil sige senest den 3. juli 2024. De endelige Natura 2000-handleplaner forventes derfor at blive forelagt til politisk godkendelse i juni 2024.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Udkast Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Mose ved Karstoft Å

Udkast Natura 2000-handleplan 2022-2027 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage

Udkast til Natura 2000-handleplan for Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinet Krat og Holtum Ådal øvre

Udkast til Natura 2000-handleplan 2022-2027 Stenholt

Udkast til Natura 2000-handleplan 2022-2027 Sepstrup

Punkt 3: Vandområdeplanindsats i Skjern Å ved MES Sø - status og økonomi

06.02.10-P20-11-19

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget orienteres om status
- Teknik og Miljø ansøger Fiskeristyrelsen om støtte til detailprojektering og gennemførelse af vandområdeplanindsatsen i Skjern Å ved MES Sø ved førstkommende ansøgningsrunde i 2024.

Sagsfremstilling

Med Byrådets beslutning af 20. marts 2023 blev Teknik og Miljø bemyndiget til at arbejde videre mod realisering af ”løsningsforslag 3” i forbindelse med vandområdeplanindsatsen i Skjern Å ved MES Sø. Teknik og Miljø blev herunder bemyndiget til at indhente statslige midler til finansiering af indsatsen – i forventning om, at Ikast-Brande Kommunes udgifter til realisering af forslaget vil blive dækket af de statslige støtteordninger til gennemførelse af vandområdeplanerne.

Teknik og Miljø er imidlertid opmærksom på, at der i det konkrete tilfælde – af årsager, som Ikast-Brande Kommune ikke er herre over – vil kunne opstå en situation, hvor realiseringen af løsningsforslaget ikke vil kunne nå inden for den tidsramme, der er for de statslige støtteordninger på området. Dermed vil der principielt kunne være en risiko for, at kommunens eventuelle udgifter til supplerende undersøgelser m.v. ikke vil kunne godtgøres med statslige midler. Den endelige projektøkonomi for realiseringen er ikke kendt i detaljer endnu, men det vil formentlig kunne være i størrelsesordenen omkring 1 mio. kr., som eventuelt ikke vil kunne godtgøres. Denne problematik blev forelagt miljøministeren, da han i december 2023 besøgte netop MES Sø – han anerkendte problemstillingen og efterlod det indtryk, at der vil blive arbejdet for en løsning af den.

Teknik og Miljø anbefaler, at der hurtigst muligt ansøges om statslige midler til detailprojektering og gennemførelse af vandområdeplanindsatsen i Skjern Å ved MES Sø – dette i klar forventning om, at Miljøministeriet finder en løsning, så kommunen ikke kan komme til at stå med en regning i tilfælde af en eventuel overskridelse af en tidsfrist på grund af forhold, som kommunen ikke har indflydelse på.

Nedenfor er den nævnte problematik og status i øvrigt beskrevet nærmere.

Ministerbesøg

Danmarks Sportsfiskerforbund havde inviteret Miljøminister Magnus Heunicke samt Ikast-Brande Kommune til et besøg ved MES Sø, den 11. december 2023, for at rette fokus mod de spæringsproblematikker, der endnu står over for at skulle løses i danske vandløb. Ikast-Brande Kommune var repræsenteret ved Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets næstformand Thomas Østergaard. Ministeren blev informeret om de udfordringer, der kan være i forbindelse med at gennemføre de resterende, store vandområdeplanindsatser, hvis ikke der kan indgås frivillige aftaler med de implicerede lodsejere om deltagelse og eventuelle erstatningsstørrelser.

I praksis kan der således skulle gennemføres taksationssager, overtaksationssager og eventuelt retssager, inden en erstatning er kendt, og et projekt kan godkendes efter vandløbsloven. Dertil kommer, at et vandløbsprojekt og eventuelle følgeafgørelser kan påklages og dermed skal behandles i Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid p.t. er godt 17 måneder. Det kan med andre ord blive svært at nå at gennemføre indsatserne inden for de fastsatte frister – og dermed svært at nå at hjemsege de midler, der er opnået tilsagn til. Fiskeristyrelsen, der administrerer EU-støtteordningen på området, har ikke på nuværende tidspunkt kunnet oplyse en endelig frist for gennemførelse af de udpegede indsatser. Oprettelse af en national pulje, der ikke er underlagt EU-ordningernes frister, kunne være en løsning, i de tilfælde hvor det praktisk ikke er muligt at gennemføre indsatserne inden for de givne frister - ellers vil der principielt kunne være en risiko for, at kommunen ikke vil kunne få dækket de udgifter, som måtte være afholdt i mellemtiden, eksempelvis til supplerende undersøgelser og rådgiverbistand.

Miljøministeriet har takket for besøget og bedt kommunen præcisere de udfordringer, som blev beskrevet under besøget. Teknik og Miljø har den 21. december 2023 besvaret ministeriet på de aktuelle udfordringer.

Erstatningsaftaler

Dialog om erstatningssager er påbegyndt med to af de seks direkte berørte lodsejere med bistand fra et advokatfirma. Såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler, igangsættes taksationssager. De resterende fire lodsejere har tilkendegivet, at de vil indgå frivillige aftaler. Der er i skrivende stund planlagt møde med vandkraftværkets (MES A.m.b.a) repræsentant i januar 2024. Gennemførelse af erstatningssager og udmåling af eventuelle erstatninger forpligter ikke kommunen til at gennemføre et projekt, men det er en forudsætning, at projektøkonomien, herunder eventuelle erstatninger, er kendt, inden et projekt kan vedtages efter vandløbsloven.

Projektering og gennemførelse

De statslige støtteordninger til gennemførelse af vandområdeplanprojekterne forventes i næste runde at åbne medio januar 2024 og løber derefter frem til september. Ansøgningsrunden strækker sig som noget nyt således over 8-9 måneder.

Nyt for støtteordningerne er det også, at eventuelle nødvendige udgifter i forbindelse med gennemførelse af et projekt – eksempelvis supplerende sedimentundersøgelser eller konsulenthjælp til opstilling af budget for detailprojektet, der er nødvendigt for at kunne udarbejde en fyldestgørende ansøgning – må afholdes, inden der ansøges om støtte til projektgennemførelse. Dog er det en forudsætning, at der efterfølgende ansøges om støtte til projektet, og at projektet gennemføres, inden der kan ske en udbetaling af de samlede, afholdte udgifter.

Fristen for gennemførelse af projekter i 3. planperiode er endnu ikke kendt, og Teknik og Miljø har derfor – udover besvarelsen til Miljøministeriet – rettet henvendelse til Fiskeristyrelsen, der administrerer de EU-finansierede ordninger, og spurgt efter de frister, som bliver gældende for 3. planperiode.

Teknik og Miljø anbefaler, at der så hurtigt, det praktisk er muligt, ansøges om støtte til detailprojektering og gennemførelse af vandområdeplanindsatsen i Skjern Å ved MES Sø, efter ansøgningsrunden åbner. Dette i klar forventning om, at Miljøministeriet finder en løsning, så kommunen ikke kan komme til at stå med en regning i tilfælde af en eventuel overskridelse af en tidsfrist, der foranlediges af forhold, som kommunen ikke har indflydelse på.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 4: Klimaplan - Klimalavbundsprojekter og udmøntning af afsatte midler

01.30.10-A00-1-23

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- arbejdet med at udtage lavbundsjord fremrykkes i forhold til aktivitetsoversigten
- Finansieringen af de 500.000 kr. dækkes af uforbrugte midler fra 2023

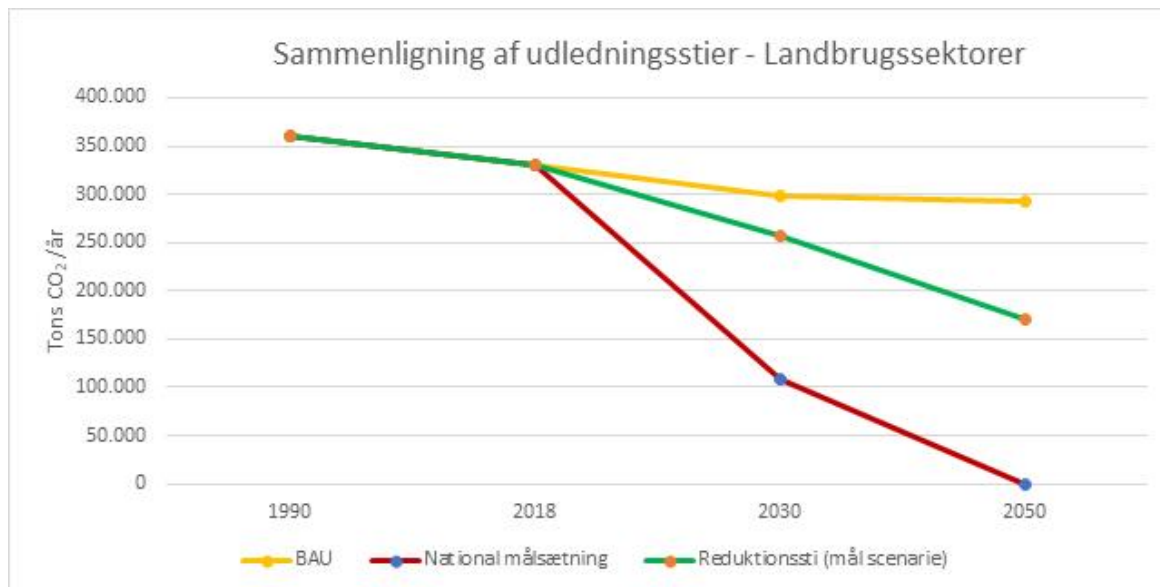
Sagsfremstilling

En rapport fra Aarhus Universitet udgivet i december 2023 viser, at de kulstofrige lavbundsjordene forsvinder langt hurtigere end hidtidig antaget. I takt med at lavbundsjordene forsvinder, så forsvinder et væsentligt og omkostningseffektivt virkemiddel til CO₂-reduktioner for landbrugssektoren. Teknik og Miljø vurderer derfor, at der er brug for en betydelig hurtigere udtagning af lavbundsarealerne end beskrevet i Ikast-Brande Kommunes aktivitetsoversigt (Klimaplan).

Rapporten viser, at der er sket et fald i Danmarks samlede lavbundsareal fra 170.000 hektar til 118.000 hektar siden 2010. På landsplan er arealet af landbrugsjord med 6 - 12% tørv og mere end 12% tørv faldet med henholdsvis 27 % og 38 % sammenlignet med den tidligere kortlægning (Tekstur2014). Faldet skyldes primært, at tørv bliver nedbrudt på grund af landbrugsdrift, hvilket giver anledning til en stor udledning af CO₂.

Teknik og Miljø foreslår, at arbejdet med at udtage lavbundsarealer i kommunen fremrykkes og intensiveres og der allokeres flere ressourcer til opgaven end oprindeligt planlagt. Ikast-Brande Kommune risikerer at muligheden for at nå reduktionsmålene mindskes markant, hvis der ikke gøres en ekstraordinær indsats på området nu. Målene i klimaplanen er, at der er vådlagt 532 hektar lavbundsjord i 2030 og vådlagt 913 hektar lavbundsjord i 2050. Milepælene er, at der i 2023 er afdækket hvilke områder, det er relevant at arbejde med. Projektorganisationen skal være på plads og det første projekt sat i gang i 2024.

Udledning af klimagas fra landbrugssektoren (husdyrproduktion, planteavl og arealanvendelse) udgør ca. 57 % af de samlede udledninger i Ikast-Brande Kommune. Udledningen fra landbrugssektoren i Ikast-Brande Kommune fremgår af nedenstående figur.

Figuren viser reduktionsstien for landbrugssektoren. Reduktionsstien viser, at aktiviteterne i klimaplanen (grøn linje) ikke vil kunne sikre, at CO₂-udledningen når ned på 65 % i 2030 og nul i 2050 (rød linje). Den gule linje (BAU: Business as usual) viser scenariet, hvis der ikke sker nye tiltag.

Udvalget skal tage stilling til

- om arbejdet med at udtage lavbundsjord skal fremrykkes i forhold til aktivitetsoversigten
- udmøntning af midler til indsatsområdet landbrug og natur som et hele.

I klimaplanen er der en betragtelig manko for landbrugssektoren i forhold til at nå reduktionsmålene for 2030 og 2050. Manko er den del af CO₂-udledningen, der ikke er planlagt reduktionsvirkemidler for. Mankoen er på knap 150.000 tons CO₂ i 2030 og knap 175.000 tons CO₂ i 2050. Hvis ikke der kan udtages lavbundsjord i det forventede omfang, så vil mankoen blive endnu større. Dette kan betyde, at det bliver umuligt at nå målsætningerne for reduktion i CO₂-udledningen.

Der er flere forskellige muligheder for at få støtte til at gennemføre et lavbundsprojekt. Der kan søges midler hjem til både forundersøgelser og selve projektet. Uanset hvilken støtteordning, der bruges til selve gennemførelsen af projekter, så kræver særligt opstart af projekterne kommunale medarbejderressourcer for at sikre en god lodsejerdialog. Da gennemførelsen af klimalavbundsprojekter er baseret på frivillige aftaler med lodsejerne, er en god dialog med lodsejerne essentiel.

Teknik og Miljø vurderer, at en fremrykning og intensivering af indsatsen med udtagning af lavbundsjord vil kræve en opnormering af medarbejdere. Teknik og Miljø vurderer at udsættelse af indsatsen for udtagning af lavbundsjord i kommunen kan besværliggøre væsentlige og omkostningseffektive drivhusgasreduktioner i landbrugssektoren.

Herning-Ikast Landboforening har påpeget, at det er vigtigt, at der bliver afsat tilstrækkeligt med ressourcer til at løfte indsatsen med udtagning af lavbundsjord i Ikast-Brande Kommune.

Økonomi

Grundet overlap og synergi mellem aktiviteterne under Klimaplanens indsatsområde Landbrug og natur, anmoder Teknik og Miljø om samlet udmøntning af midler til indsatsområdet. Teknik og Miljø foreslår, at der prioriteres 500.000 kr. til indsatsområdet, som dækkes af uforbrugte midler fra 2023 til klimaindsatser. Det samlede ressourcebehov afhænger af, hvor mange klimalavbundsprojekter der kan iværksættes. Midlerne skal gå til rådgiverbistand, medarbejderressourcer samt afholdelse af arrangementer, f.eks. i forbindelse med klimapartnerskabet med landbruget og Herning Kommune.

Budgetmæssige konsekvenser

Prioriterer udvalget 500.000 kr. til klima-lavbundsindsatsen og 400.000 kr. til det foreslåede samarbejde med Erhvervsrådet om aktiviteter (behandles på samme udvalgmøde) så er der et restbeløb på 512.000 kr. fra anlægspuljen til Klimaindsatser DK2020 i 2023.

Punkt 5: Klimaplan - Samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande om aktiviteter

01.00.00-P20-7-23

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- forslag til samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast/Brande om aktiviteter godkendes
- finansieringen af 400.000 kr. dækkes af uforbrugte midler fra 2023

Sagsfremstilling

Indsatsområdet Erhverv i Klimaplanen indebærer en række aktiviteter til iværksættelse i 2023/2024. Det drejer sig om:

- Styrket fokus på grøn omstilling af virksomheder
- Samarbejde med lokalt erhvervsliv om grøn transport
- Anvendelse af overskudsvarme
- Udfasning af olie/gas som varmekilde i erhvervsbygninger samt ledningsgas i industri

Forslag til samarbejde med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande

Aktiviteterne kan med fordel varetages af Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande (herefter benævnt Erhvervsrådet) som en samlet ydelse, der genforhandles hvert år. Samarbejdet vil understøtte de eksisterende samarbejder mellem Erhvervsrådet og Ikast-Brande Kommune.

Aktiviteterne ”Anvendelse af overskudsvarme” og ”Udfasning af olie/gas som varmekilde i erhvervsbygninger samt ledningsgas i industri” vil bl.a. bygge på anbefalinger fra den kommende strategiske energiplan, ligesom arbejdet med udvikling af den erhvervsrettede del af den strategiske energiplan vil blive understøttet af Erhvervsrådet via nærværende løsning.

Konkret vil Erhvervsrådet løfte aktiviteterne gennem en sammenhængende proces, hvor der først tages kontakt til en bred vifte af virksomheder med henblik på at afdække deres behov for individuel rådgivning om grøn omstilling, samt deres interessefelt i forhold til netværk om grøn omstilling. Herefter vil de virksomheder, der efterspørger rådgivningsforløb, modtage dette, samtidig med at mulighederne for etablering af netværk sideløbende afdækkes og kvalificeres. Målet er, at der etableres og drives 3 netværk inden udgangen af 2024, ligesom mindst 35 virksomheder får målrettet individuel rådgivning om grøn omstilling, med særlig vægt på de udfordringer og interesseområder, som udpeges af Klimaplanen samt den strategiske energiplan. Netværkene forventes bl.a. at favne temaer som overskudsvarme og synergier, udfasning af olie og gas, samt transportomstilling.

Efter sommerferien inviteres Erhvervsrådet med henblik på en midtvejsevaluering.

Økonomi

Teknik og Miljø foreslår, at Erhvervsrådet varetager disse opgaver i 2024 indenfor en rammeaftale på 400.000 kr. Udgiften til Erhvervsrådet for en samlet opgaveløsning er på linje med de forventede udgifter til indsatsområdet. Teknik og Miljø foreslår, at de 400.000 kr. i 2024 dækkes af uforbrugte midler fra 2023.

Budgetmæssige konsekvenser

Prioriterer udvalget 400.000 kr. til det foreslåede samarbejde med Erhvervsrådet om aktiviteter og 500.000 kr. til klimalavbundsindsatsen (behandles på samme udvalgmøde) så er der et restbeløb på 512.000 kr. fra anlægspuljen til Klimaindsatser DK2020 i 2023.

Punkt 6: Klimaindsatser - Status på økonomi fra 2023 vedr. Klimaplan og el-ladestandere

01.00.00-P20-7-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- orientering om status på økonomi i anlægspuljen til klimaindsatser DK2020 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvikling af Klimaplanen har sammen med de efterfølgende skridt til implementering medført et lavere udgiftsniveau end forventet i 2023. Det samme gælder bevillingen til el-ladestandere. I nærværende dagsorden gives status på økonomien vedrørende disse to områder.

Økonomi og forbrug i 2023 vedr. Klimaplanen

Med Budgetaftalen for 2023, hvor der blev afsat 1.500.000 kr. til Klimaplanen, samt overførslen af uforbrugte midler fra 2022 på 786.000 kr., var den samlede ramme på 2.286.000 kr. i 2023.

Imidlertid har udvikling og implementering af klimaplanen i 2023 kun medført et forbrug på 874.000 kr. i alt. Hermed var der i 2023 uforbrugte midler på 1.412.000 kr. Årsagen skyldes lavere udgifter til bl.a. rådgivning og begrænsede personaleressourcer.

Forbruget fordeler sig således:

Beskrivelse	Forbrug i 2023
Rådgivning - Gate21 (faglig sparring vedr. udvikling af klimaplan mv.)	72.000 kr.
Rådgivning - NIRAS (klimatilpasningsplan)	103.000 kr.
Rådgivning - Strategisk energiplan	307.000 kr.
Personalerelaterede udgifter (landbrug og klimatilpasning)	370.000 kr.
Arrangementer, trykkeri og diverse	22.000 kr.
I alt	874.000 kr.

De uforbrugte midler på 1.412.000 kr. fra 2023 overføres, og vil dække de indledende udgifter til det foreslåede samarbejde med Erhvervsrådet, og den foreslåede fremrykning af klima-lavbundsindsatsen og landbrug og natur som et hele (begge punkter behandles på samme udvalgs møde).

Økonomi og forbrug i 2023 vedr. el-ladestandere

I Budgetaftalen for 2023 er der i tillæg til de 1,5 mio. kr. til klimaindsatser under Klimaplanen afsat 500.000 kr. til el-ladestandere. Med en overførsel på 392.000 kr. fra 2022, var budgettet i 2023 på i alt 892.000 kr.

Der har ikke været forbrug på denne konto i 2023, da der ikke har været forespurgt på medfinansiering til opsætning af el-ladestandere. Dermed er der uforbrugte midler på i alt 892.000 kr.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Endelig vedtagelse af Regulativ for husholdningsaffald 2023

07.00.03-P24-6-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Byrådet 5. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Regulativ for husholdningsaffald 2023 vedtages.

Sagsfremstilling

Forslag til nyt regulativ for husholdningsaffald 2023 er den 20. november, pkt. 4 godkendt i Byrådet. Regulativet med bilag har nu været i 4 ugers høring på kommunens hjemmeside vedrørende offentliggørelse og høringer.

Der har i høringsperioden ikke været nogen indsigelser, og derfor kan regulativet nu endeligt vedtages af Byrådet.

Det nye regulativ kan derfor træde i kraft pr. 6. februar 2024.

Regulativ for husholdningsaffald 2023 er vedlagt som bilag.

Historik:

Formålet med regulativet er at beskrive borgernes rettigheder og pligter og samtidig danner det grundlaget for håndhævelse af de kommunale regler.

Teknik og Miljø har revideret og ajourført regulativ for husholdningsaffald. Årsagen er, at der er kommet lovændringer i både affaldsbekendtgørelsen og affaldsaktørbekendtgørelsen. I klimaplanen for en grøn affaldssektor er det besluttet, at alle husstande skal sortere affaldet i 10 affaldstyper, som afhentes husstandsnet. Det har medført, at nye affaldsordninger er indført i Ikast-Brande Kommune, og derfor skal regulativet ajourføres.

Processen med vedtagelse af nyt regulativ er følgende:

- Udkast til regulativ behandles af Byrådet
- Høringsperiode i 4 uger
- Behandling af bemærkninger
- Endelig godkendelse af regulativ

Det nye regulativ for husholdningsaffald 2023 er udarbejdet efter en standardtekst, hvoraf store dele er defineret på forhånd jf. Affaldsaktørbekendtgørelsen. Derudover er der beskrevet følgende emner specifikt for Ikast-Brande Kommune:

§ 27 Ordning for storskrald

§ 28 Ordning for frivillige foreningers indsamling af tøj og sko

§ 29 Ordning for indsamling af eternit, tagplader og asbestholdigt affald / Big bag ordning

Bilag A - G Nærmere beskrivelse vedr. beholdere, krav til adgangsveje og standplads, ordensreglement for genbrugspladserne osv.

Af væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ fra 2017 nævnes:

1. Ny indsamling af pap og papir samt plast, metal og mad- og drikkekartoner ved husstanden
2. Lovbestemt indsamling af madaffald ved husstanden
3. Beskrivelse af ordning for indsamling af eternit, tagplader og asbestholdigt affald (Big bag ordning) er indskrevet i regulativet
4. Ny ordning for husstands-nær indsamling af tekstilaffald
5. Bilag A-G er vedlagt regulativet

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Regulativ for husholdningsaffald 2023

Punkt 8: Fælles affaldsløsning på kommunalt areal

07.01.00-P15-5-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Byrådet 5. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- fælles affaldsløsning på kommunalt areal på Sieferters Plads i Ikast godkendes og sendes til høring blandt grundejere og virksomheder i området
- fælles affaldsløsning på kommunalt areal på Fynbogården i Brande godkendes og sendes til høring blandt grundejere og virksomheder i området
- der gives en anlægsbevilling på 775.000 kr. til etablering af nye fælles affaldsløsninger, som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 1 mio kr. til affaldsområdet
- beløbet frigives

Sagsfremstilling

Sagen omhandler ny og forbedret affaldsløsning beliggende på 2 af kommunens p-arealer, henholdsvis Sieferters Plads i Ikast og Fynbogården i Brande.

Områderne består af blandet boliger og erhvervsvirksomheder med begrænset udenomsareal til affaldsbeholdere. En række henvendelser fra grundejere og beboere i området har afdækket, at den nuværende affaldsløsning i områderne ikke er optimal. Flere har derfor henvendt sig til Teknik og Miljø og ønsket en fælles affaldsløsning.

Ejendommene omkring de 2 arealer ejes af forskellige grundejere og ingen af disse råder over et areal, der kan benyttes til en fælles affaldsløsning. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt, at kommunen planlægger, og etablerer en fællesløsning på det kommunale parkeringsareal, som de private boliger forpligtes til at benytte.

Formålet med en fælles affaldsløsning er, at:

- reducere antallet af affaldscontainere i området og frigøre areal
- reducere antallet af renovatører/affaldsindsamlere i området
- lette adgang til - og tømning af affaldsbeholdere
- forskønne affaldsløsningen
- begrænse mulighed for brandfare og hærværk
- forbedre arbejdsmiljøforhold for brugere og renovatører

Affaldsstationen kan placeres på kommunens p-areal og etableringsomkostninger, vedligehold og service skal forestås af Affald og Genbrug (Renovationsfonden). Disse omkostninger skal pålægges de grundejere/virksomheder, som benytter sig af ordningen og opkræves via det årlige gebyr.

For de private boligenheder vil der være benyttelsespligt. For erhvervsvirksomheder er det frivilligt om de vil benytte den kommunale ordning eller dele heraf. For genanvendeligt affald gælder, at de kun må benytte kommunal ordning med affald i art og mængde svarende til en privat husstand.

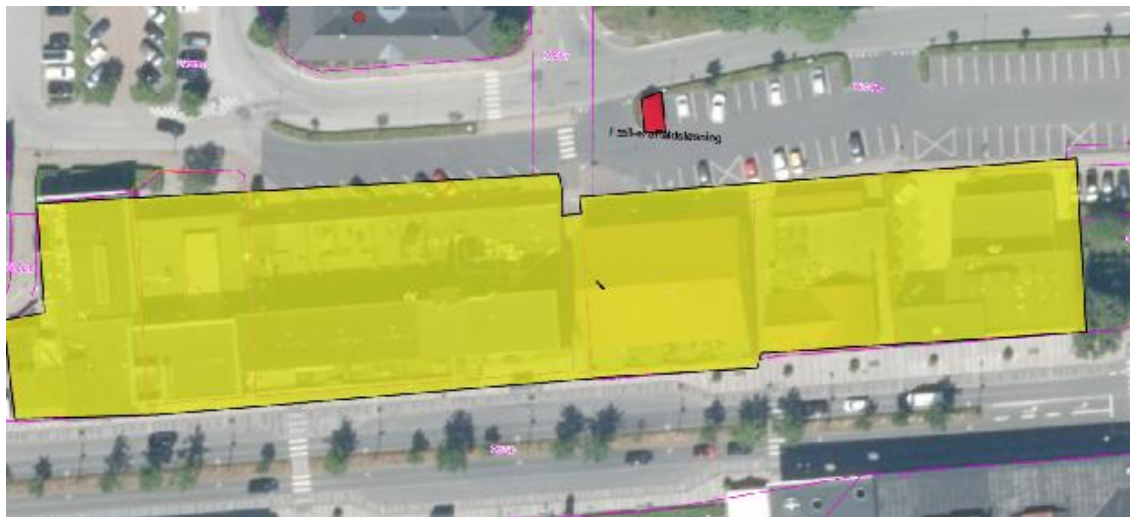
Teknik og Miljø ønsker en tilkendegivelse af, om vi skal arbejde videre for ny og bedre fælles affaldsløsning i områderne og i den forbindelse gennemføre en høring blandt grundejerne.

Arealkrav og nuværende benyttelse

Sieferts Plads:

Affaldsstationen planlægges etableret som vist på kortudsnit, figur 1. Der vil ikke blive reduceret i antal parkeringspladser, idet der vil blive fjernet et vognskur. Vognskuret er opført og tidligere benyttet til indkøbsvogne af Netto butik. Netto butikken er flyttet og vognskuret anvendes i dag til erhvervsaffaldscontainere. Der er givet positivt tilsagn fra virksomheden, som benytter vognskuret, om at ville benytte en ny og fælles affaldsløsning på arealet. Der planlægges også at flytte en glascontainer fra et p-areal i området. Den planlagte fælles affaldsløsning samler således affaldscontainerne på et sted. Det betyder, at antal p-pladser vil være det samme efter etablering af ny fælles affaldsløsning.

Ny affaldsløsning på Sieferts Plads vil omfatte 23 boligenheder og tilbydes til 4 virksomheder.

Figur 1: Sieferts Plads, Ikast med angivelse af de berørte ejendomme og placering af ny fælles affaldsløsning (rød markering).

Fynbogården, Brande:

Affaldsstationen planlægges etableret som vist på kortudsnit, figur 2. I området er der i dag flere forskellige affaldsindsamlere. Det er et stort ønske fra en erhvervsvirksomhed i området, at antallet af affaldsbeholdere reduceres betragteligt og at areal frigives til andet formål.

En udlejningsejendom i området har placeret deres affaldsbeholdere i kælderen og i forbindelse med tømning skal alle disse hentes op ad trapper. Det vil være en stor forbedring af arbejdsmiljøet (for den vicevært, som har opgaven med at flytte containere op til terræn) at der etableres en anden og mere hensigtsmæssig affaldsløsning.

Ny affaldsløsning på Fynbogården vil omfatte 43 boligenheder og tilbydes 10 virksomheder.

Figur 2: Fynbogården, Brande med angivelse af de berørte ejendomme og placering af ny fælles affaldsløsning (rød markering).

Anlægsøkonomi

Der er i efteråret 2023, indhentet tilbud fra 2 leverandører.

Billigste tilbud beløber sig til i alt 725.000 kr., inkl. etableringsomkostninger (nedgravning og flisearbejde).

Udgifter til nedrivning af vognskur ved Siefert's Plads og Fynbogården - i alt ca. 50.000,- kr.

Omkostninger til etablering af nye fælles affaldsløsninger beløber sig samlet til ca. 775.000 kr., som kan finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 1 mio. kr. til affaldsområdet. Beløbet søges frigivet.

Udgift til grundejere og virksomheder

Grundejere tilknyttet fællesløsningen skal betale et kostægte gebyr.

Private grundejere vil blive opkrævet gebyr for hhv genbrugsordning og dagrenovation. Gebyret for genbrugsordning er et gennemsnitsgebyr og vil være uændret i forhold til nuværende opkrævning og følger det gældende takst og gebyrblad.

Gebyr for benyttelse af dagrenovation beregnes som et særskilt gebyr.

Erhvervsvirksomheder, som vælger at benytte den kommunale affaldsordning skal betale et gebyr som vil blive beregnet særskilt afhængig af eksempelvis nuværende volumen. Der er i lovgivningen sat grænser for erhvervsvirksomheders benyttelse af kommunale affaldsløsninger, i forhold til genanvendeligt affald. Virksomheder må således kun benytte de kommunale ordninger til affald i art og mængde svarende til en privat husstand. Der er ikke begrænsning i forhold til indsamling af restaffald. Fælles for begge affaldstyper er dog at gebyret for indsamling og behandling skal være til "markedspris".

Budgetmæssige konsekvenser

Der er bevilget 1 mio. kr. til affaldsområdet i forbindelse med budget 2024, hvorfor de 775.000 kr. søges frigivet til etablering af de foreslåede fælles affaldsløsninger. Anlægspuljen på 1 mio. kr. for affaldsområdet er indregnet i taksten for 2024.

Punkt 9: Bemærkninger til statens screening af energiparker i Ikast-Brande kommune

01.02.00-G01-67-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Byrådet 05. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

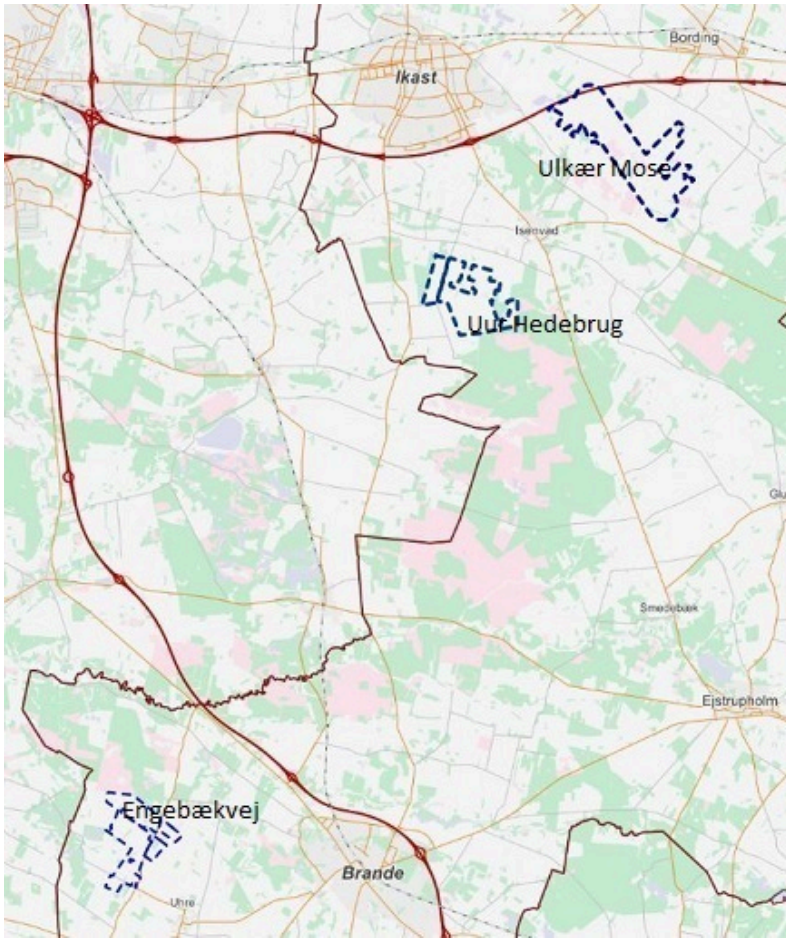
- Byrådet fremsender bemærkninger, som beskrevet i sagsfremstillingen, til statens screening af potentielle energiparker, herunder at byrådet ikke ønsker at bakke op om en planlægning for en energipark ved Engebækvej.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på Klimaaftalen fra juni 2022 har Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøstyrelsen gennemført en screening af arealer i Danmark for at identificere et antal større områder til energiparker på land. Byrådet blev orienteret om screeningen på mødet den 20. november 2023. Screeningen har været i offentlig høring til den 14. november 2023, men ikke hos kommunerne. Plan- og Landdistriktsstyrelsen har nu anmodet om bemærkninger fra kommunalbestyrelsen til de tre potentielle arealer, der blev screenet i Ikast-Brande kommune:

- "Engebækvej" - et 235 ha stort areal vest for Brande
- "Ulkær Mose" - et 480 ha stort areal sydøst for Ikast (en del af arealet er omfattet af Byrådets vedtagne lokalplan for et vindmølleområde)
- "Uur Hedebrug" - et 280 ha stort areal sydvest for Isenvad.

Der er tale om arealer/projekter, som er indmeldt til staten af projektudviklere. Arealerne fremgår af kortet herunder. Arealerne indgik også i de ansøgninger, som Ikast-Brande Kommune modtog, da Byrådet i 2022 efterlyste ansøgninger til planlægning for store solcelleanlæg i det åbne land. Byrådet fravalgte imidlertid alle tre projekter.

Selv om statens screeningresultater ikke var i høring hos Ikast-Brande Kommune i efteråret 2023, besluttede Byrådet allerede på mødet den 20. november, at man gerne ville tilkendegive over for Plan- og Landdistriktsstyrelsen, at man ikke anser Engebækvej som en velegnet placering til energipark. Man bemærkede desuden, i forhold til Ulkær Mose projektet, at det vil være en forudsætning, hvis der skal opbakning til etablering af solceller, at lavbundsprojektet på samme lokalitet også bliver realiseret. For så vidt angår Uur Hedebrug projektet henviste Byrådet til budgetforliget, hvor det fremgår, at forligspartierne er enige om, at der skal arbejdes videre med projektet, bl.a. fordi projektet indeholder initiativer til at fremme multifunktionel arealanvendelse og har gode takter i forhold til at sikre et lokalt medejerskab.

Årsagen til, at kommunerne ikke forventedes at fremsende høringssvar i november er, at styrelserne, parallelt med den offentlige høring, havde en dialog med de kommuner, der havde fået udpeget arealer i screeningen, herunder Ikast-Brande Kommune. Styrelserne ville i forbindelse med dialogen give kommunerne særlig mulighed for at forholde sig til de udpegede arealer inden politisk kommentering/behandling. Teknik og Miljø har holdt to administrative møder med Plan- og Landdistriktsstyrelsen. Det første blev afviklet den 13. november 2023, hvor der var dialog om de tre konkrete arealer, der er udpeget i Ikast-Brande Kommune. Der var desuden en fælles besigtigelse af arealerne. Efterfølgende var der et digitalt møde den 13. december 2023, hvor styrelsen fortalte om status på processen. Der var et tredje, digitalt møde den 8. januar 2024, hvor man kunne afklare eventuelle spørgsmål. Styrelsen forventer, at kommunalbestyrelsen forholder sig til arealernes eventuelle status som energipark inden vinterferien 2024.

Styrelsen har meldt ud, at de gerne vil have politisk stillingtagen til:

1. Om de tre screenede arealer er egnede som energiparker - med elproduktion inden 2030
2. Om der i tilknytning til de screenede arealer vil være mulighed for at placere PtX-anlæg og virksomheder med andre særlige behov for tilknytning til energiparker
3. Om der er særlige lokale interesser i forhold til arealerne

4. Om der er lokal opbakning fra kommunalbestyrelsen til de screenede arealer
5. Om kommunen selv vil planlægge for arealet/arealerne eller efterspørger statslig planlægning.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at planlægningen for en energipark svarer til planlægningen for vindmølleområder eller områder til solcelleanlæg. Planlægningen forudsætter for hvert område både et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete anlæg.

Teknik og Miljø anbefaler, at Byrådet i sit brev til Plan- og Landdistriktsstyrelsen gør opmærksom på, at arealerne indgik i de ansøgninger, som Ikast-Brande Kommune modtog i forbindelse med ansøgningsrunden om at planlægge store solcelleanlæg i det åbne land. Desuden anbefaler Teknik og Miljø, at Byrådet kommer med bemærkninger til alle ovennævnte punkter. Se de anbefalede bemærkninger længere nede i sagsbeskrivelsen.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at Plan- og Landdistriktsstyrelsen i en mail har tilkendegivet, at de endnu ikke kan melde ud, hvad det vil indebære, hvis staten skal overtage planlægningen. Det er således heller ikke afklaret, om en del af planlægningen i så fald alligevel vil blive uddelegeret til kommunerne. Styrelsen kan desværre heller ikke på nuværende tidspunkt fortælle, hvor meget staten kan hjælpe kommunerne, hvis en kommune selv vil stå for planlægningen.

Efter at styrelsen har modtaget tilbagemeldinger fra kommunerne, vil aftalekredsen bag klimaaftalen træffe endelig beslutning om, hvilke arealer, der skal udpeges til energiparker. Styrelsen gør opmærksom på, at der kan være arealinteresser, som først bliver afdækket i forbindelse med en eventuel planlægning for de konkrete arealer og miljøvurderingen af de konkrete VE-projekter. Styrelsen forventer, at nogle af de udpegede arealer bliver reduceret eller evt. helt udgår i den fremadrettede proces, da udfordringerne med et givent areal kan vise sig at være for store, eller fordi kommuner allerede har igangsat planlægning for et givent areal.

Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til det screenede areal ved Engebækvej

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at dele af det screenede areal indgik i en projektansøgning, som Ikast-Brande Kommune modtog i efteråret 2022 i forbindelse med en ansøgningsrunde om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Ikast-Brande Kommunes Byråd besluttede imidlertid på et møde i januar 2023, at man ikke ønskede at planlægge for projektet. Ikast-Brande Kommune finder ikke, at arealerne ved Engebækvej er egnede til energipark. Området er ikke kommuneplanlagt til formålet, og Byrådet har tidligere afvist planlægningen for vindmølleprojekter i området. Derudover ser Kommunen disse udfordringer:

- de gennemførte projektilpasninger af hensyn til naboer og planmæssige bindinger/udpegninger giver projektet en langstrakt udstrækning i landskabet, med mange kanter, der ikke umiddelbart vil være visuelt gennemskuelig. Formen på anlægget vil være svært opfattet i landskabet
- projektets realisering forudsætter dispensation fra skovbyggelinje
- projektet er fremsendt til Bolig- og Planstyrelsen, som forslag til energipark. Der er fremsendt 2 ansøgninger på samme areal til styrelsen, og begge ansøgninger adskiller sig geografisk fra hinanden og fra den modtagne ansøgning i Kommunen. Det giver en vis utydelighed om, hvilket projekt, der egentlig ønskes på arealet.
- der er dialog med Uhre Wind, der fortsat ønsker at etablere vindmøller i området
- 10 boliger inden for 200 m (2 ejet af lodsejere, der lægger jord til anlægget).

Derfor ønsker Ikast-Brande Kommune ikke at bakke op om en planlægning for arealerne til energipark.

Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til det screenede areal ved Ulkær Mose

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at arealerne indgik i en projektansøgning, som Ikast-Brande Kommune modtog i efteråret 2022 i forbindelse med en ansøgningsrunde om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Ikast-Brande Kommunes Byråd besluttede imidlertid på et møde i januar 2023, at man ikke ville planlægge for projektet, fordi det oversteg byrådets fastsatte maksimale areal på 200 ha og udvikler ikke havde anvist, hvordan man kunne reducere projektet. Desuden var Byrådet vidende om, at udvikler også havde indsendt en ansøgning i forbindelse med Bolig- og Planstyrelsens indkaldelse af arealer til den statslige udpegning af energiparker og måske havde mulighed for at komme i betragtning i den sammenhæng.

Ikast-Brande Kommune finder, at arealerne ved Ulkær Mose er egnede til energipark. En del af arealerne er allerede planlagt til vindmølleområde, med mulighed for at rejse 11 vindmøller på højst 150 meter. Lokalplanen for området blev vedtaget af Byrådet i 2023. Området er dog ikke udnyttet endnu, da den endelige vedtagelse af planen er påklaget. Byrådet har allerede udlagt vindmølleområdet i kommuneplanen i 2011, og har siden arbejdet på en lokalplanlægning for området, men klagesager har gjort det vanskeligt at komme i mål. Planmæssigt er der ikke videre bindinger på de screenede arealer, det vurderes, at projektet kan blive tilpasset, de bindinger der er i området. Arealerne ligger inden for Kommunens udpegede neutralzone for placering af store solcelleanlæg i det åbne land. Der er kun én bolig i området.

Såfremt, der er et ønske om at placere et mindre PtX-anlæg i forbindelse med energiparken, vurderer Ikast-Brande Kommune, at det vil være planmæssigt muligt, såfremt den høje grundvandsstand gør det muligt. Man vil eventuelt kunne trække kabler til det nye erhvervsområde, som Ikast-Brande Kommune er ved at planlægge for syd for Ikast, ca. 3 km vest for de screenede arealer. Ikast-Brande Kommune vurderer af samme årsag, at det ikke vil være hensigtsmæssigt generelt at placere virksomheder med særlige behov for tilknytning til energiparker i selve det screenede areal. Arealerne ligger desuden i en åben ådal og er våde og bedre egnet til et lavbundsprojekt. Dog kan man evt. placere en mindre varmforsyningsvirksomhed i området, såfremt den visuelt ikke vil hindre det lange udsyn over ådalen.

Ikast-Brande Kommunes byråd vil gerne bakke op om, at arealerne bliver planlagt til energipark med både vindmøller og solcelleanlæg, under den forudsætning, at planlægningen for statens lavbundsprojekt på samme lokalitet også bliver realiseret.

Ikast-Brande Kommune finder, at det er nødvendigt at fastholde lavbundsprojektet, fordi det skaber en god synergieffekt og en hensigtsmæssig, multifunktionel arealanvendelse af arealerne i området.

Kommunen ønsker selv at planlægge for arealerne, fordi det giver den bedste mulighed for at sikre, de politiske interesser i projektet. Da staten/naturstyrelsen i forvejen arbejder på et vådområdeprojekt i området, finder Ikast-Brande kommune, at det vil være hensigtsmæssigt med en grundig koordinering og en parallel planlægning for vådområdeprojektet og energiparken. Det taler for en kommunal planlægning af energiparken.

Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til det screenede areal ved Uur Hedebrug

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at arealerne indgik i en projektansøgning, som Ikast-Brande Kommune modtog i efteråret 2022 i forbindelse med en ansøgningsrunde om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Ikast-Brande Kommunes Byråd besluttede imidlertid på et møde i januar 2023, at man ikke ville planlægge for projektet, fordi det oversteg byrådets fastsatte maksimale areal på 200 ha og udvikler ikke havde anvist, hvordan man kunne reducere projektet.

Desuden var Byrådet vidende om, at udvikler også havde indsendt en ansøgning i forbindelse med Bolig- og Planstyrelsens indkaldelse af arealer til den statslige udpegning af energiparker og måske har mulighed for at komme i betragtning i den sammenhæng.

Byrådet har tidligere besluttet, at man kun ville planlægge for en samlet pulje på højst 500 ha store solcelleanlæg. Og at puljen på 500 ha skulle fordeles i tre arealpuljer:

- 1 anlæg på mindst 101 ha og max 200 ha
- 2 anlæg på mindst 51 ha og max 100 ha
- Et antal mindre anlæg, der hver må være på højst 50 ha og tilsammen højst må udgøre et areal på 100 ha.

Ikast-Brande Kommune finder dog arealerne ved Uur Hedebrug velegnede til energipark. En del af arealerne er allerede planlagt til vindmølleområde, med mulighed for at rejse 6 vindmøller på højst 75 meter. Området har været udnyttet i mange år. Byrådet offentliggjorde i 2015 et forslag til et nyt vindmølleområde med mulighed for 8 møller på op til 149 m på dele af de statsligt screenede arealer, men forslaget blev aldrig vedtaget, fordi Byrådet generelt ville undersøge, om man kunne få ændret skovloven, så man i stedet kunne opstille møller i plantager, hvor der var langt til naboer.

Planmæssigt er der ikke videre bindinger på de screenede arealer, det vurderes, at projektet kan blive tilpasset, de bindinger der er i området. Det screenede areal ligger dog op ad et Natura2000-område. Der er kun få boliger i nærområdet. Største del af arealet ligger inden for Kommunens udpegede neutralzone for placering af store solcelleanlæg i det åbne land.

Såfremt, der er et ønske om at placere et mindre PtX-anlæg i forbindelse med energiparken, vurderer Ikast-Brande Kommune, at det vil være planmæssigt muligt. Man vil eventuelt kunne trække kabler til det nye erhvervsområde, som Ikast-Brande Kommune er ved at planlægge for syd for Ikast, ca. 2,3 km nord for de screenede arealer. Ikast-Brande Kommune vurderer af samme årsag, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at placere virksomheder med særlige behov for tilknytning til energiparker i selve det screenede areal. Dog kan det være hensigtsmæssigt at placere f.eks. en varmforsyningsvirksomhed i tilknytning til PtX-anlæg i området.

Ikast-Brande Kommunes byråd vil gerne bakke op om, at arealerne bliver planlagt til energipark med både vindmøller og solcelleanlæg, fordi der dels er få naboer, dels fordi projektet indeholder initiativer til at fremme multifunktionel arealanvendelse og har gode takter i forhold til at sikre et lokalt medejerskab.

Kommunen ønsker selv at planlægge for arealerne, fordi det giver den bedste mulighed for at sikre de politiske interesser i projektet. Herunder at de lokale initiativer, som projektet rummer, bl.a. den multifunktionelle anvendelse af arealerne, bliver realiseret. Da området ligger umiddelbart nord for et større Natura2000-område, vurderer Ikast-Brande Kommune dog, at der er behov for et større samarbejde med samt hjælp fra staten, da der sandsynligvis skal udarbejdes en omfattende miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering med fokus på Natura2000-området.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man ønsker at fremsende bemærkninger til statens screening af potentielle energiparker, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagens økonomi

I følge loven om fremme af vedvarende energi skal opstillere af vedvarende energianlæg betale et beløb pr. MW, de opstiller, til en Grøn Pulje i den kommune, hvor anlægget er placeret. Beløbet fastlægges efter hvilken type anlæg, der er tale om. For større solcelleanlæg på terræn ligger beløbet på 40.000 kr. pr. MW. For landvindmøller ligger beløbet på 125.000 kr. pr. MW. Beløbet skal indbetales til kommunens grønne pulje senest 14 hverdage efter, at den første producerede kilowatt-time er produceret på anlægget. Grøn Pulje administreres af kommunerne.

Ikast-Brande Kommunes byråd har udarbejdet retningslinjer for ansøgninger til Grøn Pulje, herunder fordelingen af midler.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Planlægningen for en energipark skal opfylde lovkravene i planloven og forudsætter både et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete anlæg.

Det er forventet, at der skal laves en ny anlægslov og evt. landsplandirektiver for at kunne realisere de statsligt udpegede energiparker.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. at fremsende bemærkninger, som beskrevet i sagsfremstillingen
2. at fremsende andre eller yderligere bemærkninger, end beskrevet i sagsfremstillingen
3. at afvise at fremsende bemærkninger.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 10: Evaluering af udvalgets arbejde

00.01.10-A00-4-24

Beslutning

Udsættes til næste møde

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalgmøderne evalueres.

Sagsfremstilling

Udvalget er nu halvvejs inde i nuværende byrådsperiode, og det er derfor tid til en evaluering af udvalgets arbejde, herunder udvalgmødernes forberedelse og afvikling, dagsordenernes indhold og selve mødetilrettelæggelsen.

Desuden drøftes, om der er særlige elementer som skal fjernes, ændres eller udvikles.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 11: Emner til Byrådets dialogmøder i 2024

00.22.00-G20-3-21

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 24. januar 2024

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 24. januar 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 24. januar 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 24. januar 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget kommer med input og drøfter mulige emner til byrådets dialogmøder i 2024.

Sagsfremstilling

Byrådets dialogmøder er et forum, hvor byrådets medlemmer har mulighed for at få relevant information om og drøfte forskellige aktuelle emner - typisk med et indledende oplæg.

Byrådets dialogmøder ligger placeret i de to timers pause, der er mellem fagudvalgenes møder på hver "Mødeonsdag". I 2023 blev der afholdt 9 dialogmøder, og i 2024 er der igen planlagt 9 møder til afholdelse i løbet af året.

Hvert fagudvalg bedes komme med input til emner, som kan drøftes på dialogmøder i løbet af 2024.

Administrationen indsamler, på baggrund heraf, emnerne og udarbejder en emnebank med oversigt over forslåede emner og andet input. Emnerne til byrådets dialogmøder prioriteres af borgmesteren, hvorfor det ikke kan forventes, at alle emner kommer på en dagsorden til dialogmøderne.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 12: Borgerrådsgiverens beretning 2023

00.07.00-K07-1-23

Beslutning

Taget til efterretning. Det anbefales, at Økonomi- og Planudvalget drøfter anbefalingerne mhp. konkrete initiativer.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 24. januar 2024

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 24. januar 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 24. januar 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 24. januar 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Byrådet 5. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Borgmesteren indstiller, at

- beretningen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Borgerrådsgiveren afgiver sin beretning til byrådet for perioden den 1. oktober 2022 til den 30. september 2023.

Sagen behandles sideløbende i alle fagudvalg. Borgerrådsgiver, Vibeke Hother, deltager i sagens behandling på fagudvalgenes møder den 24. januar 2024 og på Økonomi- og Planudvalgsmødet den 30. januar 2024.

Den 15. november 2021 godkendte byrådet etableringen af en uafhængig borgerrådsgiverfunktion i Ikast-Brande Kommune i en forsøgsperiode på tre år. Byrådet vil tage stilling til, om borgerrådsgiverfunktionen skal forlænges eller gøres permanent, inden den puljefinansierede ansættelse udløber i december 2024.

Byrådets mål med ansættelsen af borgerrådsgiveren er at styrke den gode borgerdialog og skabe løsninger sammen med borgerne i Ikast-Brande Kommune.

Borgerrådsgiveren har i sit arbejde også stort fokus på at bære viden tilbage i organisationen for at sikre læring og forbedring. En gang om året skriver borgerrådsgiveren en beretning til byrådet, hvor der fortælles om det forløbne års aktiviteter. Formålet er at vise, hvordan der konkret arbejdes med borgernes henvendelser, og hvordan dette arbejde bliver brugt til at skabe læring og forbedringer i kommunens sagsbehandling.

I beretningen reflekterer borgerrådgiveren over henvendelserne og fremsætter anbefalinger til, hvor borgerrådgiveren ser potentiale for forbedring af sagsbehandlingen.

I beretningsperioden er der registreret 176 henvendelser fra borgere. Derudover er der registreret 40 interne henvendelser, hvor ledere og medarbejdere i administrationen har kontaktet borgerrådgiveren for blandt andet sparring, vejledning og forespørgsler om oplæg/undervisning.

Borgerrådgiveren har et stort fokus på overholdelse af de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler. Reglerne er udtryk for nogle helt grundlæggende principper om mødet mellem borgere og myndighed. Overholdelse af disse er med til at sikre og bevare borgernes tillid til den offentlige myndighed. Flere af henvendelserne til borgerrådgiveren viser, at det kan have store konsekvenser, når borgerne ikke har - eller undervejs mister - den fornødne tillid.

Korrekt og tillidsvækkende sagsbehandling betaler sig i det lange løb - også økonomisk - som følge af større borgertilfredshed, færre tilbageløb i sagerne og større arbejdsglæde for medarbejderne. På den baggrund er borgerrådgiverens to overordnede anbefalinger til administrationen, at kommunen fremadrettet har konkret fokus på:

1. Løbende opkvalificering og vedligehold af medarbejdernes forvaltningsretlige kompetencer

Borgerrådgiveren foreslår, at der er fokus på kompetenceudvikling, idet det ikke er givent, at alle medarbejdere har kompetencerne med sig ved ansættelse, ligesom der er tale om viden, der skal vedligeholdes på tværs af fagområder. Det kræver løbende opmærksomhed at sikre overholdelse af de forvaltningsretlige regler og principper, som de ansatte er underlagt som offentlig myndighed.

Opmærksomheden herpå kan ind i mellem træde i baggrunden, fordi fokus er på at træffe korrekte afgørelser inden for de ofte komplekse regler, der gælder for det enkelte fagområde. Der er derfor brug for løbende vedligeholdelse af den del af fagligheden, der angår de forvaltningsretlige regler og principper.

2. Besvarelse af henvendelser og overholdelse af kommunens kvitteringspolitik

Borgerrådgiveren har i beretningsperioden observeret en række sager, hvor borgernes tillid påvirkes af manglende svar og lange sagsbehandlingstider. Det følger af god forvaltningsskik, at sager behandles hurtigst muligt, både af hensyn til den enkelte borger men også af hensyn til at sikre en effektiv administration.

I Ikast-Brande Kommune er der politisk vedtaget en kvitteringspolitik, og denne er offentliggjort på kommunens hjemmeside. Det fremgår af kvitteringspolitikken, at hvis en sag afgøres og besvares inden 10 arbejdsdage efter modtagelsen, sendes der ikke kvittering til borgeren. Hvis afgørelsen og besvarelsen forventes at vare mere end 10 arbejdsdage, sendes kvittering til borgeren. Af kvitteringen vil fremgå, at henvendelsen er modtaget, hvem der er kontaktperson, forventet sagsbehandlingstid, og hvornår der kan forventes svar. Hvis fristen i kvitteringen, mod forventning, ikke overholdes, sendes ny kvittering med ny forventet sagsbehandlingstid samt begrundelse for forsinkelsen.

Det er således dén forventning borgerne som minimum henvender sig med, og det er administrationens ansvar at være opmærksom på denne politik og at overholde den.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Beretning 2023

Punkt 13: Godkendelse af proces for revision af Ikast-Brande Kommuneplan

01.02.03-P15-1-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 24. januar 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 24. januar 2024

Økonomi- og Planudvalget 30. januar 2024

Byrådet 5. februar 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- den overordnede proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 godkendes som anbefalet i sagsfremstillingen
- der afvikles et borgermøde i kommuneplanens offentlighedsfase.

Sagsfremstilling

Sagen behandles sideløbende i hhv. Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Udviklings- og Erhvervsudvalget i et fælles møde den 24. januar 2024 kl. 10.30 i mødelokale 100 på rådhuset.

Inden udgangen af 2025 skal Byrådet ifølge Planloven revidere kommuneplanen: "Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033". Revisionen skal munde ud i en ny kommuneplan med et nyt 12-årigt perspektiv: "Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037". Teknik og Miljø har lavet et forslag til en overordnet proces for arbejdet med Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037. Udarbejdelsen af Kommuneplan 2025-2037 forløber over fem faser frem mod en endelig vedtagelse af planen i efteråret 2025. Faserne er beskrevet nærmere i sagsfremstillingen og i illustrationen i det vedlagte bilag.

Kommuneplanen er den bærende og samlende plan for den fysiske udvikling i kommunen - både udviklingen i byerne, landsbyerne og det åbne land. Kommuneplanen indeholder bestemmelser og retningslinjer for de forskellige arealer i kommunen. Man kan f.eks. se, hvor der er udlagt arealer til byudvikling, landsbyudvikling, tekniske anlæg til store solcelleanlæg og vindmøller m.m., store husdyrbrug, natur, skovrejsning og jordbrugsinteresser.

Den nye/reviderede Kommuneplan 2025-2037 vil fortsat være digital, og have sin egen hjemmeside ligesom den gældende. Man kan se den gældende kommuneplan på denne adresse: <https://kommuneplan.ikast-brande.dk/>.

I Planstrategi 2023, som Byrådet vedtog endeligt i maj 2023, blev strategien for den fysiske udvikling i de kommende år lagt, og det blev fastsat, hvilke emner revisionen af kommuneplanen skal omfatte. Planstrategi 2023 fortæller, hvordan Byrådet i de kommende år vil fremme en langsigtet og bæredygtig anvendelse af arealressourcen i det åbne land og omkring kommunens byer, samtidig med at Byrådet understøtter en udvikling i kommunens landsbyer og mindre bysamfund. I strategien valgte byrådet derfor, at sætte fokus på to indsatsområder i Kommuneplan 2025-2037:

- Strategisk arealanvendelse
- Strategisk planlægning for landsbyer

Teknik og Miljø har lavet en overordnet proces for udarbejdelsen af den nye kommuneplan. Processen gør rede for de forskellige faser i arbejdet og koordineringen med andre relevante planer og strategier. Undervejs i processen er der lagt op til politiske temadrøftelser i 2024 og 2025.

I planstrategien blev det meldt ud, at det ikke er hele kommuneplanen, der bliver revideret. Der er tale om en temarevision, hvor det kun er bestemte emner i kommuneplanen, der bliver revideret. De dele eller emner, der ikke bliver revideret, genvedtager Byrådet for en ny 4-årig periode. Temarevisionen skal sikre, at retningslinjerne og rammebestemmelserne i kommuneplanen kommer til at stemme overens med de aktuelle, politiske ønsker samt de faktiske forhold og lovændringer siden sidste revision i 2021.

Arbejdet med kommuneplanen forløber i tre sideløbende spor. Dels to spor, som omhandler revisionen af de kommuneplanemner, der relaterer sig til Byrådets valgte indsatsområderne: om strategisk arealanvendelse og strategisk planlægning for landsbyer. Dels et spor, som omfatter de øvrige kommuneplanemner, der skal gennemgå en større revision eller blot ajourføres. Herunder er de forskellige spor listet med de kommuneplanemner, der skal gennemgå en revision af enten arealudpegninger, mål og/eller retningslinjer.

SPOR 1 - Revisionsemner, der vedrører indsatsområdet strategisk arealanvendelse:

- Jordbrugsinteresser
- Lavbundede arealer og vådområder
- Grønt Danmarkskort
- Klimatilpasning og områder der kan blive udsat for oversvømmelse
- Skovrejsning
- VE anlæg (solcelleanlæg og vindmøller)

SPOR 2 - Revisionsemner, der vedrører indsatsområdet strategisk planlægning for landsbyer:

- Strategisk planlægning for landsbyer
- Landsbyer og mindre bebyggelser
- Byggeri i det åbne land
- Udviklingen i det åbne land

SPOR 3 - Øvrige revisionsemner, som følge af opdateringer og ændringer i arealudlæg eller ajourføring med mindre tekniske tilretninger, der ikke ændrer på indholdet i kommuneplanen m.m.:

- Naturområder
- Spredningsveje for dyr og planter
- Grundvand og drikkevandsinteresser
- Byvækst
- Rammer
- Arealer til forskellige byformål
- Detailhandel

- Erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder
 - Støjbelastede arealer
 - Råstoffer
 - VVM-pligtige anlæg
 - Trafikanlæg - Veje og jernbaner
 - Friluftsliv
 - Byfornyelse og byomdannelse
- Kulturhistoriske værdier
 - Affaldshåndtering
 - Lokal Agenda 21

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har sendt udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning m.v. i høring i juni 2023. Såfremt lovforslaget vedtages som fremlagt, skal Kommuneplan 2025-2027, som noget nyt, indeholde en helhedsorienteret strategisk planlægning for bymidter i mindre og mellemstore byer. Andre statslige krav eller ændret lovgivning kan medføre, at andre kommuneplanemner skal revideres.

Koordinering med andre planer og strategier

Arbejdet med kommuneplan 2025-2037 sker i tæt koordinering med udarbejdelsen af en konkret "Strategi for arealanvendelse" og en "Strategisk Energiplan", som begge udarbejdes i 2024. Der vil i forbindelse med udarbejdelsen af Kommuneplan 2025-2037 blive afholdt politiske temadrøftelser samt inddragelse af relevante interessenter. Hvor det giver mening, vil de politiske drøftelser og interessentinddragelsen for Kommuneplan 2025-2037, Strategi for arealanvendelse og Strategisk Energiplan blive samtænkt. Derudover sikres en sammenhæng med den kommende Natur- og Biodiversitetspolitik og den igangværende revision af politikken for landdistrikter.

I Strategi for arealanvendelse vil der blive tænkt langsigtet og strategisk frem mod 2050. Strategien vil danne grundlag for revisionen af kommuneplanens spor om arealanvendelse og kommuneplanemnerne om udviklingen i det åbne land, jordbrugsinteresser, VE-anlæg (solcelleanlæg og vindmøller), skovrejsning, Grønt Danmarkskort samt lavbundede arealer og vådområder. I strategien belyses den nuværende anvendelse af arealerne i kommunen og potentialerne for en omprioritering af anvendelsen synliggøres, herunder mulighederne for en multifunktionel arealanvendelse. Der udarbejdes desuden et overordnet strukturkort for Ikast-Brande Kommune i 2050, som i diagrammatisk form tegner et billede af de overordnede strukturer i kommunen indenfor bl.a. natur og landskab, byer og bosætning, infrastruktur samt produktions- og energilandskaber. Strukturkortet danner grundlag for den fremadrettede fysiske kommune- og lokalplanlægning. Det overordnede strukturkort implementeres i kommuneplanens hovedstruktur, som illustrerer kommunens fremtidige fysiske opbygning, og angiver de langsigtede og overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.

I den Strategiske Energiplan vil der blive arbejdet med scenarier, udfordringer og handlemuligheder på energiområdet, med udgangspunktet i vision og målsætninger fra Klimaplanen. Planen har til formål at skabe et fagligt fundament for den fremadrettede energiplanlægning. I planen skal der bl.a. arbejdes med rammer og perspektiver, bl.a. for synergier mellem sektorer, herunder anvendelse af overskudsvarme og biomasse, samt for VE-planlægningen, herunder solceller, vindmøller og PtX-anlæg. Placeringen og prioriteringen af VE-anlæggene har stor indflydelse på arealforbruget og prioriteringerne af arealerne i det åbne land. Derfor er det vigtigt, at sikre en rød tråd i de politiske drøftelser og beslutninger på tværs af Strategisk Energiplan, Strategi for arealanvendelse og Kommuneplan 2025-2037.

Processen for arbejdet med Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037

Udarbejdelsen af Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 forløber over fem faser frem mod en endelig vedtagelse af planen i efteråret 2025.

FASE 1: Proces og organisering - Beskrivelse af den overordnede proces og politisk godkendelse af processen

FASE 2: Analyse, politiske drøftelser og inddragelse - Administrativ analyse- og kortlægningsarbejde, politiske drøftelser og interessentinddragelse jævnfør spor 1 om strategisk arealanvendelse og spor 2 om strategisk planlægning for landsbyer

FASE 3: Udarbejdelse forslag - Administrativ revision af kommuneplanemner og udarbejdelse af forslag til Kommuneplan 2025-2037

FASE 4: Godkendelse og offentlig høring - Politisk godkendelse af forslag til Kommuneplan 2025-2037 og offentlig høring med afholdelse af borgermøde

FASE 5: Vedtagelse - Behandling af indkomne høringssvar, endelig politisk vedtagelse af Kommuneplan 2025-2037 og offentlig bekendtgørelse.

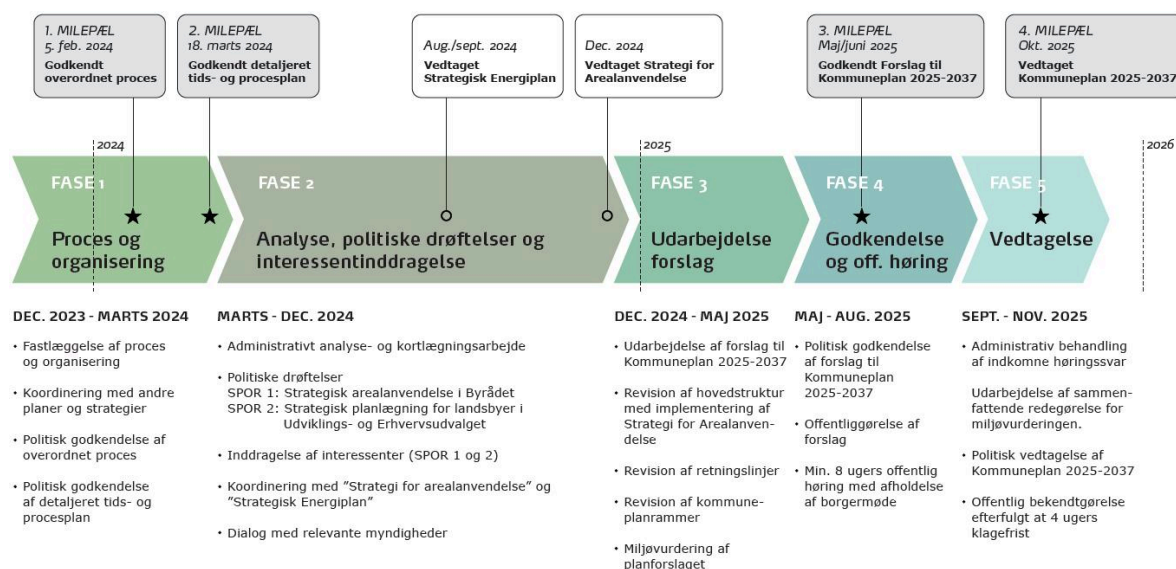

Illustration der viser der overordnede proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037. Se illustrationen i større udgave i vedlagte bilag.

I Fase 2 sker de politiske drøftelser og interessentinddragelsen om indsatsområdet strategisk arealanvendelse i forbindelse med udarbejdelsen af Strategi for arealanvendelse. Drøftelserne samtænkes med Strategisk Energiplan, hvor det giver mening Dette kan f.eks. være i forhold til arealforbrug og placering af VE-anlæg i form af solcelleanlæg, vindmøller, PtX-anlæg eller større energiparker. I forbindelse med udarbejdelsen af strategien forventer Teknik og Miljø, at inddrage bl.a. landbrugsorganisationer, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening.

De politiske drøftelser og interessentinddragelsen om indsatsområdet strategisk planlægningen sker, som en fortsættelse af en allerede opstartet dialog med landdistriktsrådet og en bred repræsentation af borgere fra kommunens landsbyer. Teknik og Miljø forventer, at gå i dialog med landsbyerne om deres udviklingsmuligheder og potentialer, for at kunne opstille differentierede mål og retningslinjer for landsbyerne.

Teknik og Miljø anbefaler, at hele byrådet deltager i drøftelserne om arealanvendelsen og, at det alene er Udviklings- og Erhvervsudvalget, der deltager i drøftelserne om planlægningen for landsbyer.

Teknik og Miljø forventer, at Byrådet kan offentliggøre et forslag til den nye kommuneplan inden sommerferien 2025, og at kommuneplanen kan blive vedtaget senest i oktober 2025. Teknik og Miljø anbefaler, at kommuneplanen vedtages af det afgående byråd, inden kommunalvalget i november 2025.

Detaljerede tids- og procesplaner for kommuneplanrevisionen og Strategi for arealanvendelse vil blive forelagt Byrådet på byrådsmødet i marts 2024.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Byrådet skal beslutte, om man vil godkende den overordnede proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 og afholde et borgermøde i høringsperioden, som anbefalet.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen gælder som udgangspunkt i 12 år, men Byrådet skal jf. planloven revidere den hvert fjerde år. Eventuelt kun som temarevision.

Kommuneplanen skal indeholde:

- Overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen (hovedstrukturen)
- Retningslinjer for arealanvendelsen
- Rammebestemmelser for efterfølgende lokalplaners indhold for de enkelte dele af kommunen.

De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal være vist på kort.

Kommuneplanen skal ligeledes omfatte en beskrivelse af planens forudsætninger for, hvordan Kommuneplanen harmonerer med den overordnede planlægning og relevant lovgivning.

Ifølge miljøvurderingsloven skal kommunen udarbejde og offentliggøre en miljøvurdering af kommuneplanforslaget - med fokus på ændringerne i planen.

Byrådet har pligt til at efterleve kommuneplanen og sikre, at den bliver realiseret, men planen er ikke juridisk bindende for den enkelte borger. Kommuneplanen har dog stor betydning for, hvordan kommunen administrerer landzonesager og byggesager i de byområder, hvor der endnu ikke er vedtaget en lokalplan.

Når kommuneplanen er endeligt vedtaget og offentligt bekendtgjort, dvs. annonceret, har byrådet mulighed for at udstede forbud mod udstyknings- og byggeønsker samt ændret anvendelse af arealer, hvis det strider mod kommuneplanen. I byzonearealer og sommerhusområder kan byrådet modsætte sig ny bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er i strid med kommuneplanens rammebestemmelser for området. I byzonearealer har byrådet tillige mulighed for at modsætte sig udstykning og bebyggelse, som er i strid med rækkefølgeangivelserne i planen.

Økonomi

Alle udgifter i forbindelse med Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 afholdes indenfor administrationens eget budget.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Overordnet proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037

Punkt 14: Åbne Meddelelser

00.22.04-P00-2-23

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Storå-komiteén – helhedsplan for Storå-oplandet:

På mødet i december 2023 fik Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget forelagt hovedtrækkene i den helhedsplan for Storå-oplandet, som Storå-komiteén vedtog, den 3. november 2023. Den endelige, layoutede version af helhedsplanen foreligger nu, og denne samt øvrige oplysninger om komitéens arbejde kan ses via følgende hjemmeside: <https://www.holstebro.dk/komiteen>.

Vandværkernes takster i 2024 - Orientering om godkendelse af takster:

Kommunen skal hvert år godkende de private almene vandværkers takster for tilslutning og levering af vand jf. Vandforsyningslovens §53. Beslutningen er delegeret til Administrationen, når der ikke er væsentlige ændringer. Teknik og Miljø har godkendt vandværkernes takster for 2024.

- Takstændringer

7 ud af 15 vandværker har valgt at hæve én eller flere af taksterne i forhold til sidste år. Stigningen kan forklares af den generelle prisudvikling. Der er i gennemsnit sket følgende takststigninger fra 2023 til 2024:

Tilslutning:

Anlægsbidraget er i byområder gennemsnitligt øget med 1,7% og i landområder øget med 5,2%.

Levering (driftsbidrag):

Den faste årlige afgift er i gennemsnit øget med 0,1%. (kun et enkelt vandværk har øget taksten)

Kubikmeterprisen er i gennemsnit øget med 1,4%. (3 vandværker har hævet taksten, 1 vandværk har sænket taksten)

- Vandværker

I løbet af 2023 er de to vandværker ved Hampen slået sammen, og Ikast-Brande Kommune har dermed pr. 1. januar 2024 i alt 15 almene vandværker.

Alle 15 vandværker har indsendt takstblad for 2024.

14 vandværker har indsendt regnskab for 2022. Rørbæksø Vandværk har ikke indsendt regnskab.

- Drifts – og anlægsbidrag

Driftsbidraget består af et fast årligt bidrag og en kubikmeterpris. Se tabel 1.

Anlægsbidraget er et engangsbeløb, der betales i forbindelse med, at en ejendom bliver tilsluttet et vandværk. Anlægsbidraget skal ifølge ”Fælles regulativ for almene vandforsyninger i Ikast-Brande Kommune” bestå af et hovedanlægsbidrag, et forsyningsledningsbidrag og et stikledningsbidrag. Forsyningsledningsbidrag og stikledningsbidrag kan være forskelligt i byen og på landet på grund af de større afstande, og derfor bliver det samlede anlægsbidrag forskelligt i byen og på landet. Se tabel 2.

Driftsbidrag, kr	Fast afgift/år		Kubikmeterpris	
	År 2023	År 2024	År 2023	År 2024
Blåhøj Bys Vandværk	550	550	2,50	2,50
Blåhøj Station Vandværk	800	800	3,25	3,25
Bording Vandværk	500	500	3,50	3,50
Brande Vandværk	520	520	6,00	6,50
Ejstrupholm Vandværk	680	680	4,00	4,00
Engesvang Vandværk	600	600	5,00	5,00
Gludsted vandværk	1275	1275	3,20	2,40
Hampen Vandværk	700	700	4,25	4,75
Ikast vandforsyning	525	550	6,65	7,25
Isenvad vandværk	725	725	5,00	5,00
Klovborg Vandværk	900	900	5,30	5,30
Munklinde Vandværk	600	600	3,00	3,00
Nørre Snede Vandværk	730	730	5,25	5,25
Rørbæksø Vandværk	680	680	4,00	4,00
Uhre Vandværk	920	920	5,00	5,00
Alle vandværker, gns.	714	715	4,39	4,45
Alle vandværker, min.	500	500	2,50	2,40
Alle vandværker, maks.	1.275	1.275	6,65	7,25

Tabel 1 - Vandværkernes takster for driftsbidrag ekskl. moms for 2023 og 2024. Gule felter viser, at taksten er øget fra 2023 til 2024, mens det grønne felt viser, at taksten er sænket.

Anlægsbidrag, kr	By		Land	
	År 2023	År 2024	År 2023	År 2024
Blåhøj Bys Vandværk	14.500	14.500	29.500	29.500
Blåhøj Station Vandværk	7.042	7.042	23.194	23.194
Bording Vandværk	12.000	15.000	29.000	34.000
Brande Vandværk	16.425	18.030	54.104	59.390
Ejstrupholm Vandværk	10.297	10.619	36.675	39.574
Engesvang Vandværk	16.000	16.000	30.000	30.000
Gludsted vandværk	20.000	20.000	75.000	75.000
Hampen Vandværk	20.000	20.000		
Ikast vandforsyning	24.200	26.379	49.045	53.460
Isenvad vandværk	13.161	13.161	40.777	40.777
Klovborg Vandværk	31.028	31.028	40.578	40.578
Munklinde Vandværk	7.000	7.000	27.000	27.000
Nørre Snede Vandværk	12.644	13.489	63.069	68.840
Rørbæksø Vandværk		10.297		
Uhre Vandværk	16.425	18.030	54.104	59.390
Alle vandværker, gns.	15.766	16.038	42.465	44.669
Alle vandværker, min.	7.000	7.000	23.194	23.194
Alle vandværker, maks.	31.028	31.028	75.000	75.000

Tabel 2 - Vandværkernes takster for anlægsbidrag (sammenlignelige ejendomme) ekskl. moms for 2023 og 2024. Grå felter viser, at kommunen ikke har modtaget oplysninger. Gule felter viser, at taksten er øget fra 2023 til 2024.

Klage over afslag på landzonetilladelse:

Ikast-Brande Kommune gav den 21. november 2023 afslag på en lovliggørende landzonetilladelse til etablering af entreprenørvirksomhed, oplagsplads, telthal og jordvolde på matr.nr. 1F, Hestlund By, Bording, beliggende Guldforhovedvej 13, 7441 Bording.

Planlovens landzonebestemmelser har bl.a. til formål at varetage planlægningsmæssige hensyn ved at hindre uplanlagt bebyggelsesudvikling i det åbne land, herunder etablering af større erhvervsvirksomheder, samt at beskytte de landskabelige og jordbrugsmæssige værdier i landzone. Det følger heraf, at erhvervsbyggeri, som ikke har forbindelse med jordbrugserhvervene, som hovedregel skal henvises til erhvervsområder i byzone. Reglen om at entreprenørvirksomheder ikke kan etableres i landzone er beskrevet i en principiel afgørelse fra klagenævnet.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at der ikke er særlige omstændigheder i det konkrete tilfælde, der kan begrunde en fravigelse fra retspraksis. Afslag er begrundet med at entreprenørvirksomheden ikke har forbindelse til jordbrugserhvervet og derfor skal henvises til et erhvervsområde i byzone.

Ansøger har den 14. december 2023 klaget over afgørelsen.

Afgørelse i klage over afslag på landzonetilladelse:

Planklagenævnet har den 21. december 2023 stadfæstet Ikast-Brande Kommunes afslag på en landzonetilladelse til at opstille en 42 meter høj mast til brug for IoT-teknologi på matr.nr. 1e Smedebæk Mølle, Ejstrup, beliggende Ikastvej 44, 7361 Ejstrupholm. Stadfæstelsen betyder, at kommunens afgørelse gælder.

Afslaget var begrundet med at den ansøgte placering ikke er den bedste placering i området efter Planklagenævnets principper for placering og de øvrige hensyn, der skal inddrages efter landzonebestemmelserne. Ikast-Brande Kommune vurderede, at ansøger ikke reelt havde undersøgt de alternativer, der er til placering af en mast i området eller godtgjort, at den ansøgte placering var den bedste placering. Ikast-Brande Kommune vurderede, at det, at ansøger havde valgt et geografisk begrænset søgeområde med en radius på kun 850 meter, ikke i sig selv kunne begrunde manglende undersøgelse af alternative placeringsmuligheder. Ansøger klagede over afslaget.

Planklagenævnet fandt, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om afslag på landzonetilladelse i den konkrete sag, da kommunen har foretaget en tilstrækkelig og konkret undersøgelse af den samfundsmæssige interesse forbundet med den ansøgte placering af masten. Nævnet lægger herved vægt på, at det ikke er sandsynliggjort, at der er en tilstrækkelig samfundsmæssig interesse i forhold til den ansøgte placering af masten, henset til mulighederne for at placere antennen i omliggende master. Nævnet lægger desuden vægt på, at den ansøgte mast ikke opstilles i forbindelse med en licens med dækningskrav, og at der ikke reelt er undersøgt muligheden for alternative placeringer, samt anvendelse af allerede eksisterende master i området.

Opmærksomhed omkring dyrevelfærden i forbindelse med naturpleje med græssende dyr inden for fredningen omkring Brandlund Mose:

I efteråret 2021 iværksatte Teknik og Miljø afgræsning med kvæg og geder som et naturplejetiltag på hedearealer beliggende inden for fredningen omkring Brandlund Mose vest for Brande. Arealerne var forinden blevet ryddet maskinelt for opvækst af træer og buske, og sigtet med afgræsningen er blandt andet at holde yderligere opvækst af sådanne nede. Afgræsningen er iværksat i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne for området og i overensstemmelse med Ikast-Brande Kommunes bemyndigelser i den forbindelse (Bemyndigelserne er overtaget fra de tidligere Brande Kommune og Ringkjøbing Amt). Fredningen er en landskabsfredning fra 1980, og formålet med den er i hovedtræk at sikre og opretholde områdets karakter af hede- og moseområde – eksempelvis via landskabspleje i form af afgræsning – samt at sikre offentlighedens ret til gående færdsel i området ad anlagte veje og/eller stier.

Nøjsomme kreatur-, gede- og hesteracer er med den nuværende viden at foretrække i naturplejesammenhæng – herunder i tilfælde som det aktuelle, hvor opvækst af træer og buske ønskes holdt nede, samt når der i tiden generelt er ønske om at øge floraens diversitet. Med sådan afgræsning forventes opnået den bedste naturplejeeffekt i forhold til økonomien. Af hensyn til den ønskede effekt er det formålstjenligt, at dyrene går på arealerne i så stor en del af året som muligt for netop at holde opvækst af træer og buske nede – og det er særligt i vinterperioden, at dyrene gnaver i sådan opvækst. I forbindelse med kuldeperioden efter årsskiftet 2023/2024 har der imidlertid i offentligheden – i en Facebook-gruppe – været fokus på, hvorvidt dyreholdet på stedet sker i overensstemmelse med de dyrevelfærdsmæssige krav og regler.

Som Teknik og Miljø umiddelbart kan forstå budskabet fra den pågældende Facebook-gruppe, virker den generelt til at have den tilgang, at naturpleje er synd for dyrene, hvis der ikke tildeles foder om vinteren ud over det, som dyrene kan finde på naturarealerne. I gruppen virker der generelt til at være begrænset viden om og forståelse for, at forskellige dyreracer ikke stiller lige store krav til fødeudbuddet og forholdene i øvrigt for at kunne trives og have det godt. Teknik

og Miljø bemærker i forlængelse af dette, at de valgte racer på arealerne i Brandlund Mose-fredningen er nøjsomme racer, der med de rette forudsætninger kan klare sig i vintervejr og med den føde, som kan findes på arealerne. Dyrene er således velegnede til formålet – også i vinterperioden. Emnet og holdningerne dertil kan dog desværre hurtigt blive meget følelsespræget, men i tilfælde som det aktuelle, hvor der anvendes dyreracer, som gennem århundreder er tilpasset til at kunne trives under de givne forhold og med det pågældende fødeudbud, bør følelser – herunder eventuel tillægelse af menneskelige egenskaber til dyrene – lægges til side.

De pågældende dyr, der foretager naturplejen inden for Brandlund Mose-fredningen, ejes og passes af et professionelt firma, der foretager naturpleje flere steder. Det er altid dyreholderens ansvar, at de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler efterleves, og både dyreholder og Ikast-Brande Kommune ønsker naturligvis, at dyrene skal have det godt. I konkrete tilfælde hvor det er skønnet nødvendigt for at kunne beholde dyrene på arealerne i længere tid, er der derfor i et vist omfang blevet tildelt supplerende foder til dyrene. Fodring er således eksempelvis sket i december 2023, hvor der var en kuldeperiode, og igen her efter årsskiftet. På grund af snestormen med tilhørende kuldeperiode i den første uge efter årsskiftet hentede dyreholderen dog dyrene hjem fra Brandlund Mose-fredningen, den 4. januar 2024. Det bemærkes, at dette var dagen før, at den nævnte Facebook-gruppe valgte at lægge et opslag op med kritik af forholdene.

Teknik og Miljø er bekendt med, at en Brande-borger har kontaktet Dyrenes Beskyttelse med kritik af forholdene i forbindelse med naturplejen inden for Brandlund Mose-fredningen. Dyrenes Beskyttelse har på den baggrund kontaktet dyreholderen, men har derefter ikke fundet anledning til at gå nærmere ind i sagen. Samme borger har efterfølgende kontaktet den ovennævnte Facebook-gruppe. Borgeren har derudover givet udtryk for, at der vil blive indgivet en politianmeldelse i sagen. I skrivende stund har Teknik og Miljø ikke hørt nærmere om det sidstnævnte.

Ikast-Brande Kommunes Spildevandsplan 2023-2034:

Efter endelig vedtagelse af Ikast-Brande Kommunes spildevandsplan 2023-2034 på byrådets møde i december 2023, har den tilknyttede miljørapport nu været offentlig tilgængelig i fire uger, hvor det har været muligt at klage. Klagefristen var den 16. januar 2024 og der er ikke indkommet nogen klager. Dermed er Ikast-Brande Kommune Spildevandsplan 2023-2034 nu gældende.

Punkt 15: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-2-23